

luovat

LUOVAN TYÖN
TEKIJÄT
JA YRITTÄJÄT

Hallituksen budjettiesitys ja luovat alat

Edunvalvontajohtaja Lauri kaira

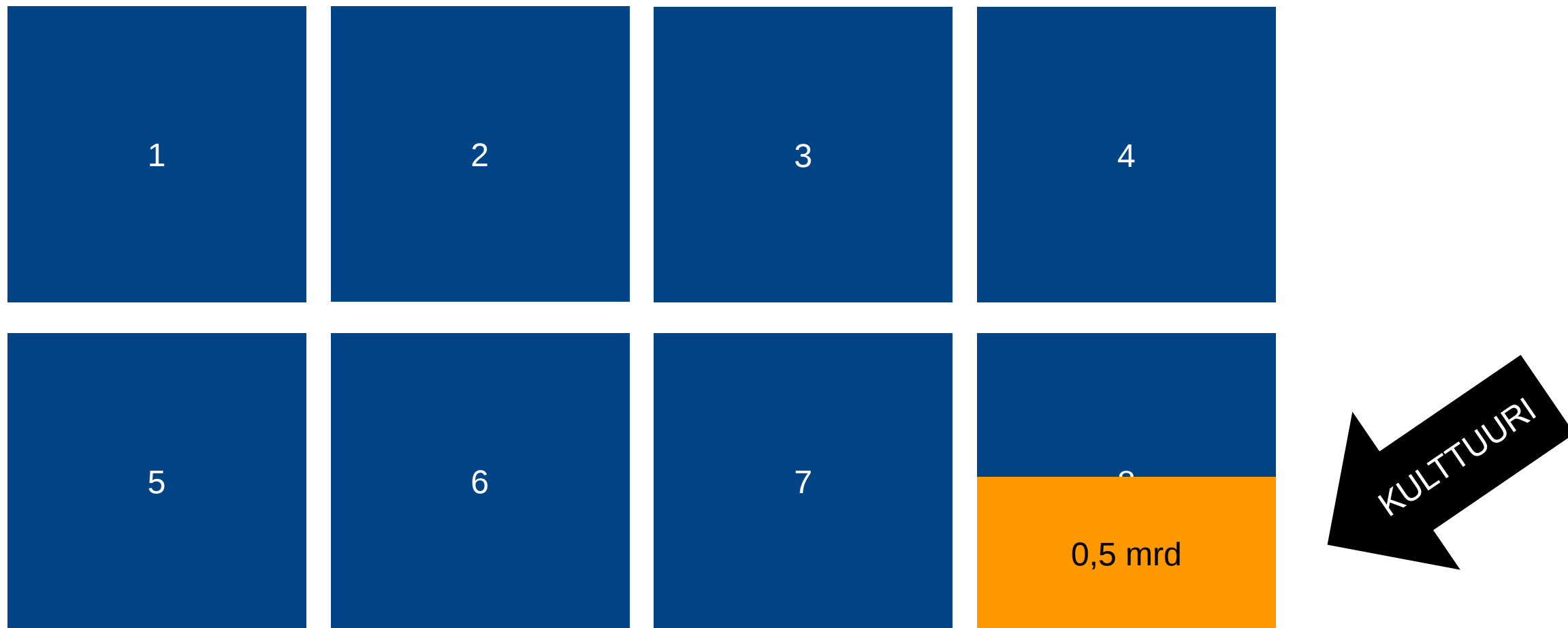

Esitykseni sisältö

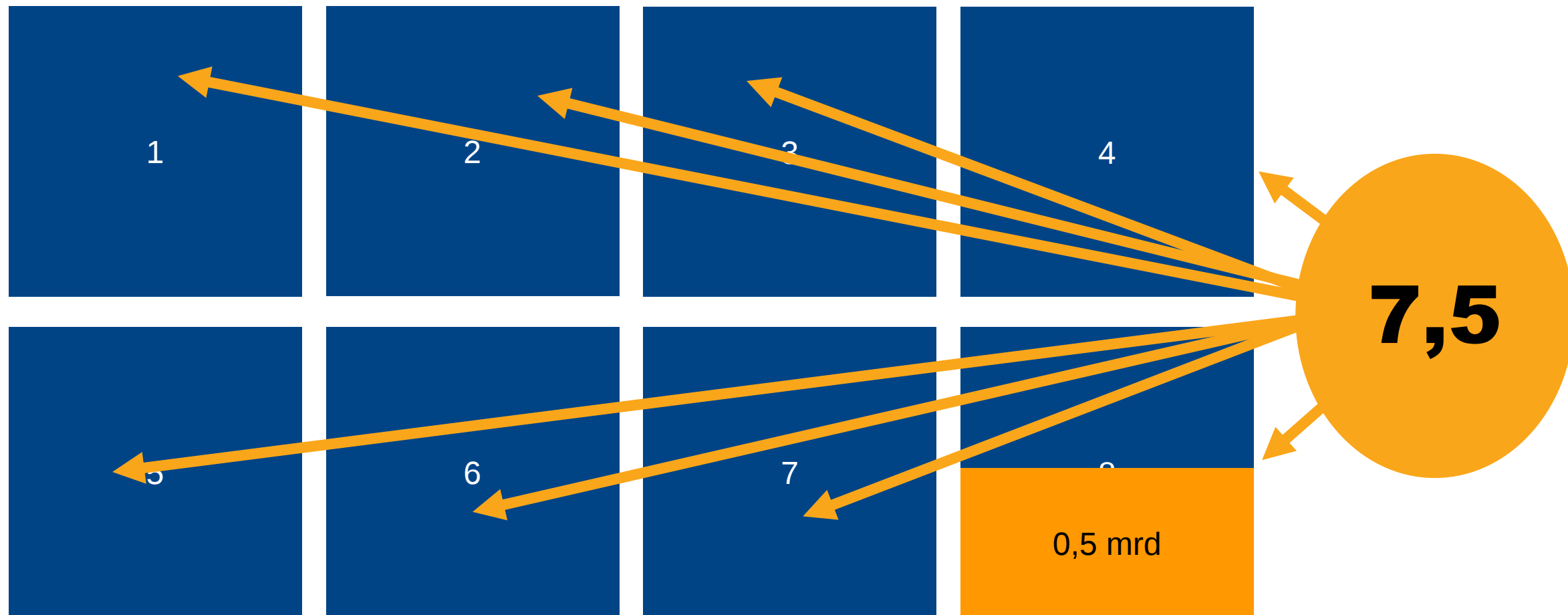
1. Kulttuurin osuus OKM:n budjettisopeutuksesta
2. Yksityisen kopioinnin hyvityksen puolittaminen
3. Luovien alojen mittasuhteet ja haasteet niiden elinkeinotoiminnan edistämiskeinoissa
4. Yhteenveto

1 Kulttuurin osuus OKM:n
60 miljoonan euron
budjettisopeutuksessa

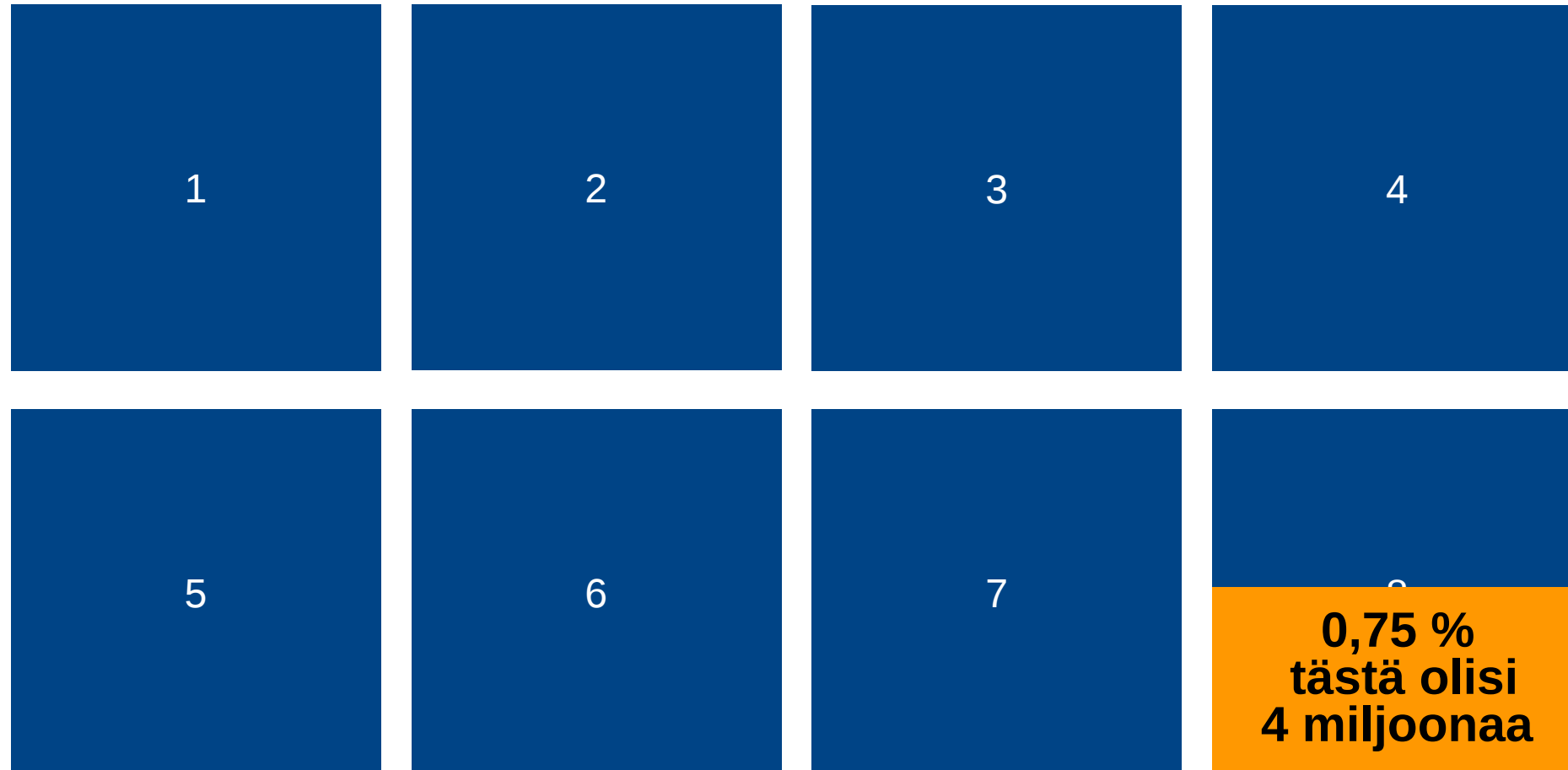
OKM:n budjetti on noin 8 mrd euroa, josta kulttuurin osuus runsas 0,5 mrd eli yksi kuudestoistaosa

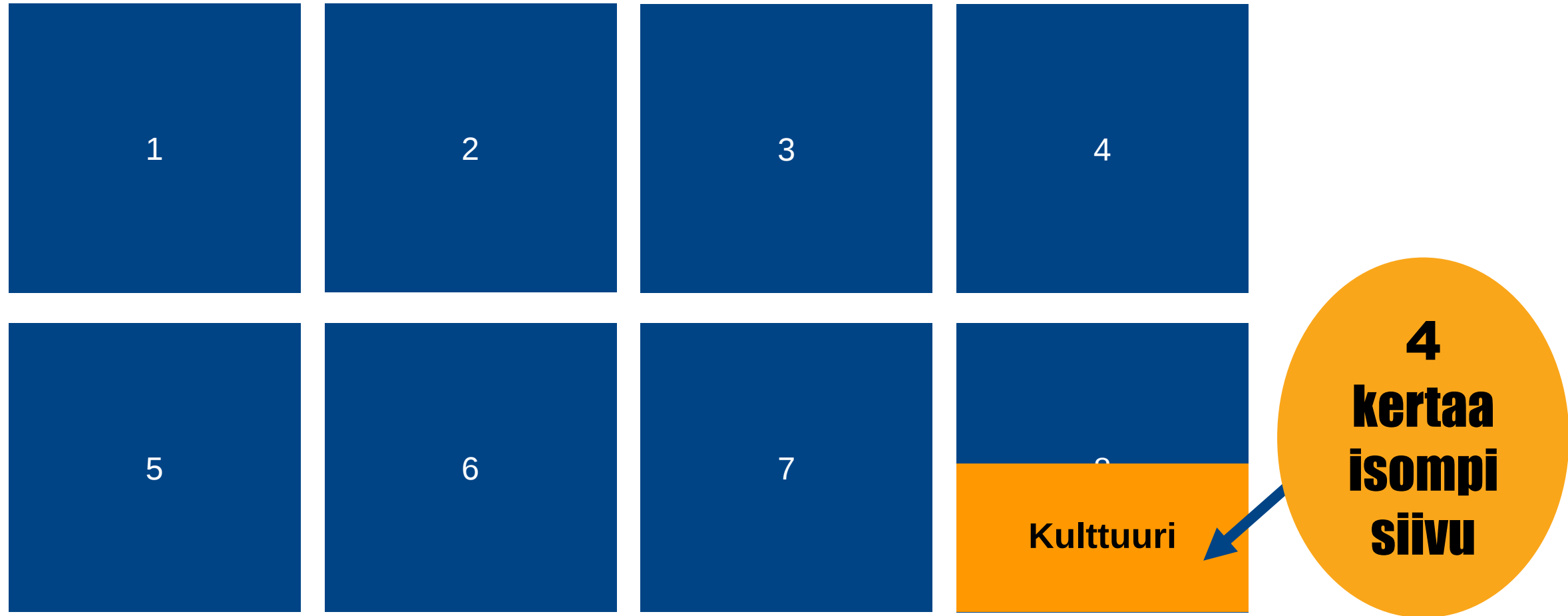
60 miljoonaa on 0,75 % OKM:n budjetista ...

.. ja kulttuurin budjetista noin 4 miljoonaa

Kulttuurista otettiin kuitenkin 17,4 miljoonaa noin 4 miljoonan sijaan

”Se on runsas kolme prosenttia. Näin suuren leikkauksen vaikutukset ovat merkittäviä. Tällainen painotus ei ole perusteltu.”

”Kulttuurin kannettavaksi siirretty ylimääräinen 13,4 miljoona euroa on ministeriön muuhun 7,5 miljardin euron budjettiin verrattuna niin vähäinen summa – prosenttien sijaan puhutaan promilleista - ettei sen kohdentaminen tasapuolisesti koko budjettiin olisi aiheuttanut vastaavaa haittaa, kuin mitä se nyt kulttuurielinkeinon puolelle aiheuttaa.”

2 Yksityisen kopioinnin hyvityksen leikkaus

”Korvaus laillisesta lataamisesta”

- Yksityiseksi kopioinniksi kutsutaan sitä, että jokaisella kansalaisella on lakiin perustuva oikeus kopioida, ladata ja tallentaa mm. musiikkia, elokuvaa ja tv-sarjoja ilmaiseksi omaan käyttöönsä
- Merkittävä poikkeus: vaikka tekijänoikeuslaki suojaa tietokoneohjelmat, niitä ei saa kopioida perheen muille laitteille, elleivät lisenssiehdot sitä salli
- Tutkimusten mukaan Suomessa tallennetaan, ladataan ja kopioidaan noin 183 miljoonaa musiikki-kappaletta/albumia, elokuvaa ja tv-sarjaa vuodessa.
- Tämän määrän markkina-arvon suuruusluokka 1 miljardi euroa ja kopioinnin tutkittu haitta myyntien ja striimaustulojen menetyksenä 46 miljoonaa euroa

Muuttunut asteittain kohtuullisemmaksi

- Hyvitys on lakisääteistä korvausta eikä harkinnanvaraista kulttuuritukea
- Tekijänoikeuslaissa (26 a§) säädetään, miten hyvityksen suuruus pitää tutkimusten perusteella määritellä
- Vaikka vuonna 2015 vakiintunut 11 miljoonaa on muuttunut kopioinnin vähentyessä asteittain kohtuullisemmaksi, silti se on korvannut enintään neljänneksen kopioinnin aiheuttamista menetyksistä.
- Tutkimusten mukaan kopiointimäärissä ei ole tapahtunut radikaalia muutosta siitä, kun hyvitystaso edellisen kerran – eli vuoden 2024 budjettia varten – määriteltiin.
- Siten ei ole mitään lain mukaista perustetta hyvityksen puolittamiselle yhdessä vuodessa
- Puolittamisen vaikutukset mm. edistämiskeskuksien tukiin ovat katastrofaaliset maakuntien kulttuuritarjonnalle
- Koska OKM on käynnistänyt selvitystyön hyvitysjärjestelmän uudistamista, hyvitys tulee säilyttää nykyisellä tasolla kunnes mahdollinen järjestelmäuudistus toteutuu

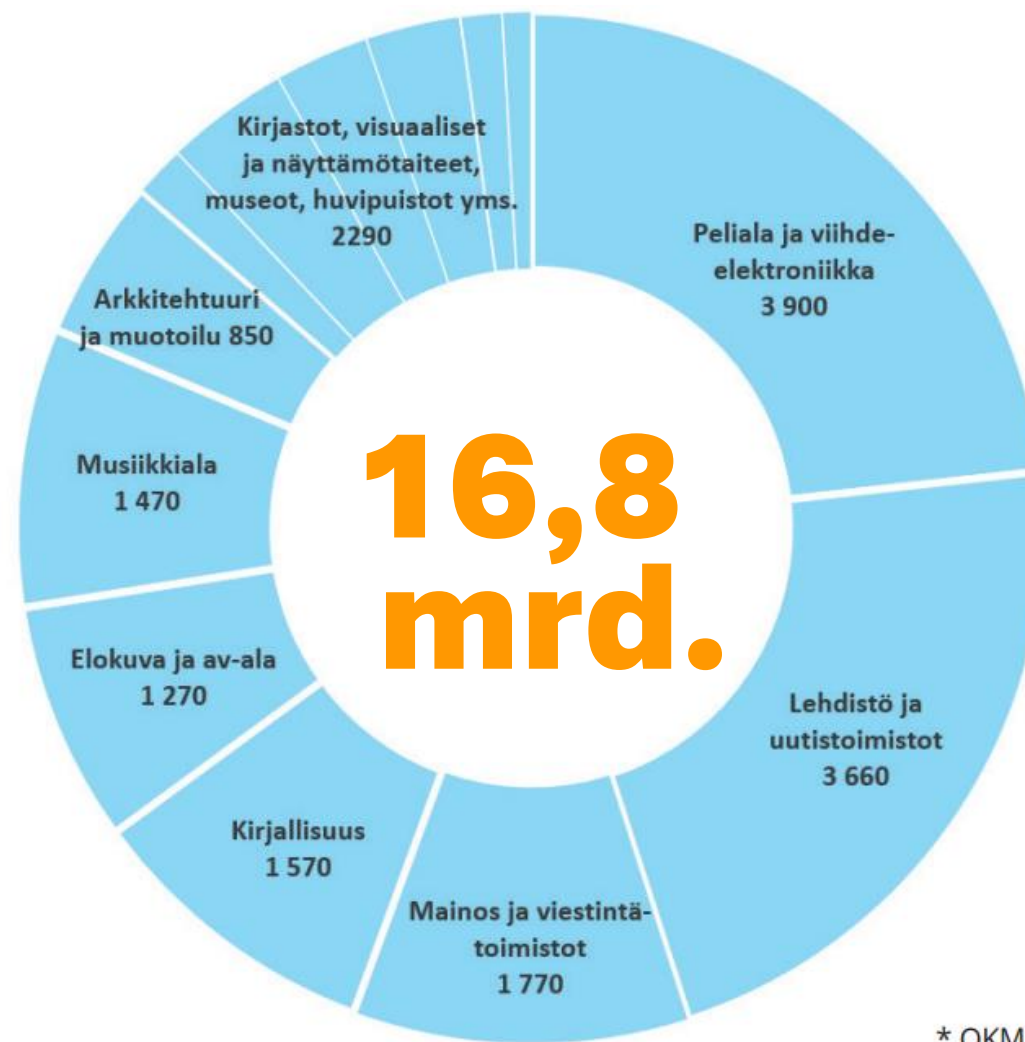
3 Luovien alojen kasvun edistäminen

Suurempi kuin moni perinteinen teollisuudenala

- Luovat alat työllistävät Suomessa yli 130 000 henkeä.
- Luovien alojen talouden koko on Suomessa 16,8 miljardia euroa.
- Luovat alat ovat Suomessa monin verroin suurempi työllistäjä kuin esimerkiksi metsä-, kemian- tai sähkö- ja elektroniikkateollisuus.
- Luovien alojen BKT-osuus on suurempi kuin esimerkiksi paperiteollisuudella, ravintola- ja majoitusallalla, maataloudella tai tekstiiliteollisuudella.

TOIMIALAT MILJ. EUROA

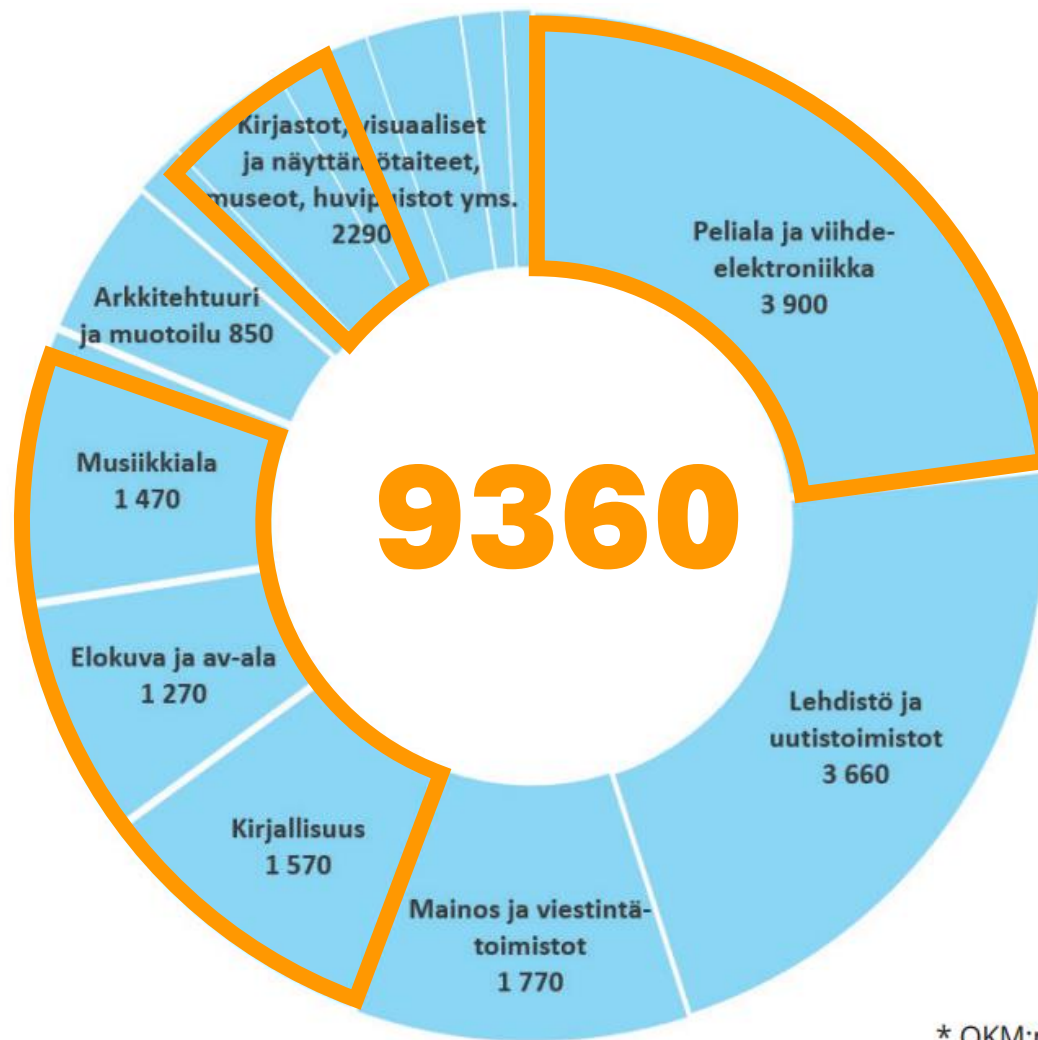
Peliala ja viihde-elektroniikka	3900
Lehdistö ja uutistoimistot	3660
Mainos ja viestintätoimistot	1770
Kirjallisuus	1570
Elokuva ja av-ala	1270
Musiikkiala	1470
Arkkitehtuuri ja muotoilu	850
Visuaaliset taiteet	650
Kirjastot ja arkistot	270
Teatteri- ja näyttötaide	500
Huvipuistot, messut yms.	500
Museot ja kulttuuriperintö	220
Muu kunnallinen kulttuuri	150
Yhteensä	16,78 Mrd

* OKM:n alainen koulutus muodostaa tästä noin 1 Mrd

TOIMIALAT MILJ. EUROA

Peliala ja viihde-elektroniikka	3900
Lehdistö ja uutistoimistot	3660
Mainos ja viestintätoimistot	1770
Kirjallisuus	1570
Elokuva ja av-ala	1270
Musiikkiala	1470
Arkkitehtuuri ja muotoilu	850
Visuaaliset taiteet	650
Kirjastot ja arkistot	270
Teatteri- ja näyttötaide	500
Huvipuistot, messut yms.	500
Museot ja kulttuuriperintö	220
Muu kunnallinen kulttuuri	150
Yhteensä	16,78 Mrd

* OKM:n alainen koulutus muodostaa tästä noin 1 Mrd

Luovien alojen edistämistoimet

- Hyvä että hallitusohjelmassa luvattu edistäminen alkaa
- Uudet edistämiskeinot soveltuvat valitettavasti heikosti kotimaisille luovan alan yrityksille
 - 9 miljoonan euron T&K-tuki tulisi siirtää innovaatiotukien puolelle
 - 10 miljoonan euron AV-tuotantokannustimissa sekä minimibudjettihinta että tuotannon sekuntihinta liian korkeat
 - TEM:in rahoitus viennin ja kansainvälistymisen edistämiseen uhkaa kadota luovan alan vientiorganisaatioilta kokonaan

4 Yhteenveto

Luovat ry:n pääpointit

- Ei ole perusteltua, että OKM:n kulttuuribudjetista leikataan neljä kertaa suurempi osuus kuin OKM:n muusta budjetista. Sopeutus pitää tasapainottaa.
- Yksityisen kopioinnin hyvityksen leikkaus on perusteeton, ja sen aiheuttamat vahingot merkittävät sekä tekijöille, maakuntien tapahtumille että luovan alan hankkeille. Koska 11 miljoonaa euron hyvitys on korvannut vasta vajaan neljäsosan kopioinnin tutkitusta haitasta ja järjestelmän uudistamista selvitetään, leikkaus tulee perua
- On positiivista, että luovien alojen elinkeinotoiminnan edistämistä hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään, mutta osa toimista menee vastakkaiseen suuntaan ja valitettavasti nyt käyttöön otetut edistämistoimet eivät ehtojensa takia ole juurikaan kotimaisten yritysten ulottuvilla

Kiitos!